TEMATICA PREGĂTIRII PROFESIONALE – ANUL II DE PREGĂTIRE PROFESIONALĂ INIŢIALĂ

A. Modulul *„Drept civil şi procesual civil”*

Modalităţile în care vor discutate temele de pregătire: prezentarea unor cazuri practice, care vor dezvolta probleme ridicate de diferitele puncte din tematică. Cazurile prezentate nu pot epuiza tematica, dar vor constitui modele de rezolvarea a lucrărilor profesionale de către cursanţi.
Lucrările profesionale vor fi cele care vor asigura parcurgea problemelor din tematică. În acest scop, formatorii care asigură activitatea tutorială vor indica cursanţilor temele de lucru: câte 10 lucrări profesionale din cadrul tematicii pentru drept civil şi drept procesual civil. Lucrările profesionale vor urmări redactarea unor acte specifice activităţii de avocat: concluzii scrise, note de probatorii, căi de atac, opinii juridice, redactare de contracte etc. Lucrările profesionale se vor redacta în caietul de lucrări profesionale.
Se vor avea în vedere Noul Cod civil şi Noul Cod de procedură civilă.

Modulul va cuprinde 30 de ore de activităţi tutoriale, pe durata a cel mult 7 zile.

Teme de pregătire:

DREPT CIVIL

1 Despre persoane
1.1 Persoana fizică – capacitatea civilă, ocrotirea persoanei fizice (tutela, curatela)
1.2 Persoana juridică – capacitatea civilă a persoanei juridice
1.3 Apărarea drepturilor nepatrimoniale
2 Despre familie
2.1 Căsătoria
- **2.1.1** Logodna
- **2.1.2** Nulitatea absolută/relativă a căsătoriei
- **2.1.3** Desfacerea căsătoriei; cazurile de divorț; efectele divorțului cu privire la raporturile patrimoniale dintre soți și cu privire la raporturile dintre părinți și copiii lor minori
- **2.1.4** Regimurile matrimoniale. Regimul comunității legale. Regimul comunității convenționale. Regimul separației de bunuri. Modificarea/încetarea regimului matrimonial

2.2 Rudenia
- **2.2.1** Filiația
- **2.2.2** Acțiuni privind filiația

2.3 Autoritatea părintească
- **2.3.1** Drepturile și îndatoririle părintești – inclusiv obligația de întretinere
- **2.3.2** Exercitarea autorității părintești

3 Proprietatea
3.1 Clasificarea bunurilor. Produsele bunurilor
3.2 Drepturile reale
3.3 Proprietatea privată: conținut, întindere, stingerea dreptului de proprietate privată; dispoziții tranzitorii – Legea nr. 71/2011

3.4 Proprietatea comună;

3.5 Proprietatea publică: caracteristici, drepturile reale corespunzătoare proprietății publice

3.6 Apărarea dreptului de proprietate privată: acțiunea în revendicare (inclusiv în cazul proprietății comune), acțiunea negatorie, acțiunea confesorie; dispoziții tranzitorii – Legea nr. 71/2011

3.7 Regimul juridic al imobilelor preluate abuziv in perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989

3.7.1 Evoluția cadrului legislativ privind măsurile cu caracter reparator (în principal, Decretul-lege nr. 42/1990 privind unele măsuri pentru stimularea tărănimii; Legea Fondului funciar nr. 18/1991 cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 169/1997, Lege nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole şi celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 şi ale Legii nr. 169/1997, etc); Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situatiei juridice a unor imobile cu destinatia de locuinte trecute in proprietatea statului, cu modificările și completările ulterioare; OUG nr. 40/1999 privind protectia chiriaşilor şi stabilirea chiriei pentru spatiile cu destinatia de locuintă; Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate in mod abuziv in perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietăţii şi justiţiei, precum şi unele măsuri adiacente); Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

3.7.2 Evoluția jurisprudenței instanțelor naționale – (inclusiv Hotărârea din 2 februarie 1995, pronunțată de Curtea Supremă de Justiție – secțiile Unite, Decizia nr. 33/2008, RIL - ICCJ);

3.7.3 Jurisprudenta Curtii Europene a Drepturilor Omului in această materie

3.8 Accesiunea imobiliară artificială

3.9 Dezmembrămintele dreptului de proprietate: superficia, uzufructul, uzul și abitația, servituțile

3.10 Posesia:

3.10.1 Viciile posesiei

3.10.2 Efectele posesiei: uzucapiunea imobiliară; dobândirea proprietății mobiliare prin posesia de bună-credință; dobândirea fructelor prin posesia de bună-credință;

3.10.3 Acțiunile posesorii

3.11 Cartea funciară

3.11.1 Înscrierea drepturilor tabulare (efecte, condiții, renunțarea la dreptul de proprietate, data producerii efectelor înscrierilor, conflictul dintre terți, persoanele împotriva cărora se poate face înscrierea, acțiunea în prestație tabulară, actele sau faptele care pot fi notate în cartea funciară, dispoziții tranzitorii – Legea 71/2011).

4 Contractul

4.1 Categorii de contracte

4.2 Încheierea contractului – momentul și locul, oferta și acceptarea, clauze externe, clauze standard, clauze neuzuale

4.3 Condițiile esențiale pentru validitatea contractului: capacitatea de a contracta, consimțământul, obiectul, cauza;

4.3.1 Viciile de consimțământ: eroare, dol, violență, leziune

4.3.2 Forma contractului - principiul consensualismului; forma ceruta *ad validitatem*; corelatia dintre forma "solemnă" şi forma "autentică"; forma cerută *ad probationem* - aplicatii practice; forma cerută pentru opozabilitate fată de terti; contractele reale

4.3.3 Nulitatea contractului - cauze, efecte (restituirea prestațiilor/excepții), validarea contractului

4.3.4 Efectele contractului: între părți/față de terți

4.4 Simulația

4.5 Reprezentarea

5 Contracte speciale

5.1 Contractul de vânzare

5.1.1 Obiectul vânzării

5.1.2 Obligațiile părților

5.1.3 Pactul de opțiune privind contractual de vânzare și promisiunea de vânzare

5.1.4 Garanția contra evicțiunii și viciilor

5.1.5 Dreptul de preemțiune

5.1.6 Reguli speciale aplicabile vânzării imobilelor;

5.1.7 Varietăți de vânzare – vânzare cu plata prețului în rate și rezerva proprietății; vânzarea cu opțiune de răscumpărare

5.2 Contractul de locațiune

5.2.1 Obligațiile părților

5.2.2 Sublocațiunea și cesiunea contractului de locațiune

5.2.3 Expirarea termenului – tacita relocațiune

5.2.4 Reguli particulare în materia închirierii de locuințe

5.3 Contractul de antrepriză pentru lucrări de construcții

5.4 Contractul de mandat

5.5 Contractul de împrumut

5.6 Contractul de întreținere

6 Despre moștenire și liberalități

6.1 Contractul de donație/dar manual – forma, efecte, principiul irevocabilității de gradul II, donațiile între soți

6.2 Condițiile generale ale dreptului de a moșteni

6.3 Moștenitorii legali

6.4 Reprezentarea succesorală

6.5 Substituțiile fideicomisare

6.6 Testamentul – forme/revocare

6.7 Transmisiunea moștenirii – moștenitorii legali.acceptarea, renunțarea la moștenire

6.8 Petiția de ereditate

6.9 Partajul succesoral și raportul

7 Răspunderea civilă

7.1 Condițiile răspunderii civile delictuale

7.1.1 Răspunderea civilă delictuală pentru fapta proprie

7.1.2 Răspunderea civilă delictuală pentru fapta altuia

7.1.3 Răspunderea civilă delictuală pentru prejudiciul cauzat de animale sau lucruri

7.1.4 Repararea prejudiciului în cazul răspunderii civile delictuale

7.1.5 Răspunderea contractuală

7.1.6 Cauze exoneratoare de răspundere civilă

8 Executarea obligațiilor

8.1 Plata – subiectele plății, condiții, dovada, imputația, punerea în întârziere a debitorului;

8.2 Executarea silită a obligațiilor în natură/prin echivalent, punerea în întârziere a debitorului

8.3 Prejudiciul – evaluare, repararea integral, daunele moratoria, penalități, clauza penală/arvuna

8.4 Rezoluțiunea/rezilierea și reducerea prestațiilor, cauze justificate de neexecutarea a obligațiilor contractuale

8.5 Mijloace de protectie a drepturilor creditorului

8.5.1 Acțiunea oblică

8.5.2 Acțiunea revocatorie

9 Transmisunea și transformarea obligațiilor

9.1 Cesiunea de creanță

10 Stingerea obligațiilor

10.1 Compensația

10.2 Confuziunea

11 Restituirea prestațiilor

12 Prescripția extinctivă

12.1 Regim juridic. Termene

12.2 Cursul prescripției extinctive: începutul, suspendarea, întreruperea

12.3 Regimul juridic al termenelor de decădere

13 Garanții reale și garanții personale

13.1 Ipoteca imobiliară – constituire, drepturile și obligațiile părților

13.2 Ipoteca mobiliară – constituire, drepturile și obligațiile părților

13.3 Fidejusiunea

DREPT PROCESUAL CIVIL

II. Drept procesual civil – tematică 2014.

Actele de procedură din perspectiva activităţii avocatului

1. Cererea de chemare în judecată.

1.1. Clarificarea teoretică a diferenţelor dintre acţiunea civilă şi cererea de chemare în judecată. Consecinţele de ordin practic ale distincţiei.

1.2. Aspecte anterioare formulării cererii de chemare în judecată. Identificarea corectă de către avocat a obiectului acţiunii pe care intenţionează să o promoveze prin introducerea unei cereri de chemare în judecată (obiectul cererii de chemare în judecată, existenţa unor proceduri prealabile, competenţa de judecată, taxa judiciară de timbru).

1.3. Condiţiile de formă ale cererii de chemare în judecată. Nulitatea cererii de chemare în judecata. Verificarea cererii de chemare în judecată şi regularizarea acesteia. Fixarea primului termen de judecată.

1.4. Condiţii de formă în cazul anumitor cereri de chemare în judecată:în materie de divorţ; în materie de partaj; în contencios-administrativ; ordonanţa de plată; cereri de valoare redusă; evacuarea din imobilele folosite sau ocupate fără drept; măsuri asigurătorii.

1.5. Reglementări comunitare cu privire la anumite cereri de chemare în judecată: Regulamentul CE nr. 861 din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la

cererile cu valoare redusă; Regulamentul CE nr. 1896 din 12 decembrie 2006 al Parlamentului European si al Consiliului de instituire a unei proceduri europene de somaţie de plată.

2. Aspecte procedurale specifice cererilor de intervenţie şi de chemare a terţilor în procesul civil.
2.1. Aspecte comune şi aspecte diferite ale cererii de intervenţie faţă de cererea de chemare în judecată (obiectul, competenţa, taxa de timbru, procedura de judecată,căi de atac etc.).
2.2. Intervenţia forţată.
- Chemarea în judecată a altei persoane.
- Chemarea în garanţie.
- Arătarea titularului dreptului.
- Introducerea forţată în cauză din oficiu a altei persoane.

3. Specificul actelor de dispoziţie.

4. Aspecte procedurale specifice actelor de citare şi comunicare a actelor de procedură.
4.1. Vicii relative la citare şi comunicare - vicii privind forma şi vicii privind termenele.
4.2. Consecinţele nelegalei citări sau comunicări a actelor de procedură.

5. Nulitatea actelor de procedură.
5.1. Nulitate condiţionată. Nulitate necondiţionată.
5.2. Îndreptarea neregularităţilor actului de procedură.
5.3. Invocarea nulităţii.
5.4. Efectele nulităţii.

6. Termenele procedurale.
6.1. Stabilirea termenelor. Împlinirea termenelor. Acte depuse la poştă, servicii specializate de curierat, unităţi militare sau locuri de deţinere. Curgerea termenului. Prelungirea acestuia. Nerespectarea termenului. Sancţiuni.
Repunerea în termen.

7. Condiţii de formă privind cererile de exercitare a căilor de atac.

Mijloace procesuale privind apărarea în procesul civil

1. Apărări de fond şi excepţii. Distincţii.
1.1. Regimul juridic diferit al excepţiilor şi al apărărilor de fond. Implicaţiile acestei distincţii în formularea de către avocat a actelor specifice apărării în procesul civil (momentul şi modalitatea de invocare,modalitatea în care instanţa este obligată să analizeze apărările de fond sau excepţiile invocate de părţi).
1.2. Regimul juridic al unor apărări de fond care prin terminologia consacrată induc ideea de excepţie: exceptio mali processus;
- excepţia de neexecutare a contractului;
- excepţia de nelegalitate a actului administrativ;
- excepţia de neconstituţionalitate etc.
1.3. Analizarea problemelor ridicate în practica judiciară de diferite excepţii :
- excepţii privind condiţiile de exerciţiu ale acţiunii civile ;
- excepţia autorităţii de lucru judecat ;

- excepţii privitoare la competenţa instanţei ;
- excepţii privitoare la compunerea şi constituirea instanţei;
- excepţia de imunitate de jurisdicţie;
- excepţia abuzului de drept procesual.

2. Tehnici de adaptare a mijloacelor de apărare în cazul unor proceduri speciale :
- specificitatea apărărilor în cazul ordonanţei preşedinţiale;
- apărări specifice ordonanţei de plată ;
- apărări specifice proceselor de insolvenţă;
- apărări specifice procedurilor ce implică măsuri juridicţionale provizorii (măsuri asigurătorii, asigurarea probelor, cereri de suspendare a executării hotărârilor judecătoreşti, cereri de suspendare a actelor administrative etc.);
- apărări specifice proceselor angajate în materia ieşirii din indiviziune, divorţului, contenciosului administrativ.

Probele în procesul civil
1. Propunerea probelor în vederea încuviinţării şi administrării acestora.
1.1. Termenul până la care se pot propune probe în primă instanţă,în apel,în recurs. Sancţiunea nerespectării termenului.
1.2. Posibilitatea de a propune probe peste termen.
1.3. Analizarea admisibilităţii probelor.
1.4. Justificarea pertinenţei şi concludenţei probelor solicitate.
1.5. Convenţii asupra probelor.
1.6. Încuviinţarea probelor. Natura încheierii de admitere a probelor.
Posibilitatea instanţei de a reveni motivat asupra probelor încuviinţate.
1.7. Asigurarea probelor.

2. Tehnici de administrare a probelor.
2.1. Administrarea probei cu înscrisuri. Verificarea înscrisurilor (recunoaşterea sau contestarea înscrisului sub semnătură privată, procedura de verificare, denunţarea înscrisului ca fals,cercetarea falsului pe cale incidentală în cazul în care constatarea infracţiunii nu se poate face printr-o hotărâre penală). Înscrisul autentic şi înscrisul sub semnătură privată-distincţii şi implicaţii sub aspectul probatoriului. Înscrisurile în formă electronică-valoare probatorie.
Înscrisurile pe suport informatic-valoare probatorie. Duplicatele şi copiile de pe înscrisurile autentice sau sub semnătură privată. Înscrisurile recognitive sau reînnoitoare şi regimul altor înscrisuri.
2.2. Tehnica administrării probei prin depoziţiile martorilor. Aspecte privind forţa juridică, aprecierea şi gradul de credibilitate al probei prin depoziţiile martorilor în contextul socio-cultural actual. Tipologia martorului, adaptarea întrebărilor faţă de tipologia martorului.
Mărturii directe şi indirecte-relevanţa probatorie. Confruntarea martorilor.
2.3. Interogatoriul. Luarea interogatoriului în cazul persoanelor juridice. Luarea interogatoriului părţii aflate în străinătate. Luarea interogatoriului prin judecător delegat sau comisie rogatorie.
Consecinţele procesuale ale neprezentării la interogatoriu şi ale refuzului de a răspunde. Sancţiunea în cazul nedepunerii interogatoriului în vederea administrării acestuia, în situaţia persoanelor fizice şi juridice. Forma probantă a mărturisirii în formă calificată şi în formă complexă. Aprecierea instanţei asupra mărturisirii-situaţia proceselor simulate, situaţia eludării unor dispoziţii procedurale imperative prin mărturisire.

2.4. Expertiza. Expertiza judiciară şi extrajudiciară-forţa probatorie a expertizei extrajudiciare. Cazuri în care expertiza este obligatorie (expertiza psihiatrică în materia punerii sub interdicţie, expertiza preţuitoare a bunului gajat, expertiza pentru stabilirea raportului în natură în cazul unei societăţi comerciale cu răspundere limitată cu asociat unic şi altor cazuri în materia societăţilor comerciale, expertiza pentru stabilirea valorii imobilului pentru acordarea măsurilor reparatorii în echivalent conform Legii nr. 10/2001, în materie de expropriere) şi cazuri în care expertiza este considerată în jurisprudenţă ca fiind o probă indispensabilă (ex: stabilirea paternităţii sau tăgada paternităţii, acţiuni în grăniţuire,etc.). Capacitatea instanţelor de a cenzura concluziile expertului desemnat şi pericolul transformării unor procese în aşa-zise *procese expectrale.* Rolul avocatului-prin conlucrarea cu expertul parte, de a genera acele argumente de ordin tehnic şi de a le prezenta într-o formă perceptibilă judecătorului, de natură să evidenţieze carenţele raportului de expertiză. Mijloace procedurale:obiecţiuni, lămuriri,
cereri de refacere a raportului de expertiză,o nouă expertiză,completarea raportului de expertiză.

3. Particularităţi în administrarea probelor în cazul proceselor în care se aplică dispoziţiile speciale privind accelerarea judecăţilor în materia restituirii proprietăţilor funciare.

4. Particularităţi ale administrării probelor în procesele de partaj.

5. Aspecte privind administrarea probelor de către avocaţi.

6. Unele incidente procedurale - Renunţarea la judecată. Renunţarea la dreptul pretins. Suspendarea procesului. Perimarea cererii.

Hotărârea judecătorească şi mijloacele procedurale de atacare a acesteia. Căile de atac
1. Hotărârea judecătorească. Cuprinsul acesteia. Aspecte jurisprudenţiale privind tipologia viciilor hotărârii judecătoreşti.

2. Determinarea corectă a căii de atac susceptibile a fi exercitată într-o cauză.
Hotărâri susceptibile de apel-hotărâri susceptibile de recurs.
2. 1. Legalitatea căii de atac. Unicitatea căii de atac. Partea din hotărâre care poate fi atacată. Înţelegerea părţilor in căile de atac. Achiesarea la hotărâre.
2.2. Probleme determinate de aplicarea dispoziţiilor art. 483 alin. 2 NCPC.
2.3. Probleme determinate de aplicarea art. 94 pct. 3 NCPC. Înţelesul sintagmei „căile de atac împotriva hotărârilor autorităţilor administraţiei publice cu activitate jurisdicţională şi ale altor organe cu astfel de activitate, în cazurile prevăzute de lege”.
2.4. Modalităţi în care legea desemnează faptul că o hotărâre judecătorească este exceptată de la exercitarea apelului cât şi cele împotriva cărora poate fi exercitat numai apelul - analiza textelor legale incidente.
2.5. Consecinţele practice ce le implică determinarea greşită a căii de atac de reformare susceptibile de a fi exercitată într-o cauză. Remedii posibile (art. 457 NCPC).
2.6. Revizuire. Problema existenţei unor hotărâri definitive potrivnice. Obiectul revizuirii. Determinarea corectă a hotărârilor susceptibile de a fi revizuite.
2.7. Recurs - Contestaţia în anulare de drept comun. Situaţia în care contestatorul nu a fost legal citat şi nici nu a fost prezent la termenul când a avut loc judecata. Contestaţia în anulare specială. Necompetenţa instanţei-încălcare normelor privind alcătuirea instanţei. Distincţii.

Necompetenţa - depăşirea atribuţiilor puterii judecătoreşti. Obiectul contestaţiei în anulare de drept şi condiţiile de admisibilitate ale acesteia.

3. Probleme ce le implică judecata în căile de atac
3.1. Limitele judecăţii. Probleme generate de caracterul devolutiv al apelului.
Limitele efectului devolutiv determinate de ceea ce s-a apelat. Limitele efectului devolutiv determinate de ceea ce s-a supus judecăţii la prima instanţă. Analiza motivelor de recurs-motive de casare. Noţiunea de „control de legalitate". Judecata cererilor de revizuire întemeiate pe art. 509 pct. 5 şi 8 NCPC - analiza jurisprudenţei. Subiectele căilor de atac. Calitatea procesuală în căile de atac. Situaţia atacării de către creditorul chirografar în revizuire. Posibilitatea formulării unei cereri de intervenţie accesorie în căile extraordinare de atac.
3.2. Soluţiile pe care le poate adopta instanţa de apel.
3.3. Soluţiile pe care le poate pronunţa instanţa de recurs - soluţiile pe care le poate pronunţa Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – soluţiile pe care le pot pronunţa alte instanţe de recurs. Efectele casării.

4. Dispoziţii privind asigurarea unei practici judiciare unitare - Recursul în interesul legii. Sesizarea Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie în vederea pronunţării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Contestaţia privind tergiversarea procesului.

Executarea silită
1. Titluri executorii. Alte titluri executorii. Înscrisurile autentice notariale.
Titlurile de credit - analiză asupra jurisprudenţei în legătură cu titlurile executorii (contractul de asistenţă juridică încheiat înainte de intrarea în vigoare a legii ce îi atribuie calitatea de titlu executoriu).

2. Aspecte privind activitatea avocaţială din perspectiva creditorului.
2.1. Redactarea şi înregistrarea cererii de executare silită. Determinarea organului de executare competent. Elementele de conţinut ale cererii. Înregistrarea cererii la executorul judecătoresc. Cheltuielile de executare.
2.2. Încheierea de încuviinţare a executării silite-situaţia utilizării concomitente a mai multor forme de executare silită în vederea realizării aceleiaşi creanţe
(*o singură încheiere de încuviinţare?).*
2.3. Executarea obligaţiilor de *a face* sau *a nu face.*

3. Aspecte privind activitatea avocaţială din perspectiva debitorului.
3.1. Contestaţia la executare. Mijoace de „temporizare" a executării silite (amânarea,suspendarea şi restrângerea executării). Distincţie între cazurile de suspendare a executării. Invocarea beneficiului de discuţiune sau a altor mijloace cu efect de temporizare a executării.
3.2. Perimarea executării silite şi prescripţia dreptului de a obţine executarea silită, incidente ce conduc la încetarea executării.
3.3. Întoarcerea executării silite.

4. Particularităţile executării silite în cazul creanţelor bugetare.

5. Executarea hotărârilor judecătoreşti referitoare la minori.

B. Modulul „*Drept penal şi procesual penal*"

Modalităţile în care vor discutate temele: prezentarea unor cazuri practice, care vor dezvolta probleme ridicate de diferitele puncte din tematică. Cazurile prezentate nu pot epuiza tematica, dar vor constitui modele de rezolvare a lucrărilor profesionale de către cursanţi.
Lucrările profesionale vor fi cele care vor asigura parcurgea problemelor din tematică. În acest scop, formatorii care asigură activitatea tutorială vor indica cursanţilor temele de lucru: câte 10 lucrări profesionale din cadrul tematicii pentru drept penal şi drept procesual penal. Lucrările profesionale vor urmări redactarea unor acte specifice activităţii de avocat: concluzii scrise, note de probatorii, căi de atac, redactarea altor cereri specifice problemelor din tematică.
Se vor avea în vedere Noul Cod penal şi Noul Cod de procedură penală.
Modulul va cuprinde 30 de ore de activităţi tutoriale, pe durata a cel mult 7 zile.

Teme de pregătire:

DREPT PENAL.

PARTEA GENERALĂ:

1. Aplicarea legii penale în timp şi spaţiu (art. 3-14 C. pen.);
2. Infracţiunea (art. 15-52 C. pen.);
3. Pedepsele (art. 53-106);
4. Măsurile de siguranță (art. 107-112[1] C. pen.);
5. Minoritatea (art. 113-134 C. pen.);
6. Răspunderea penală a persoanei juridice (art. 135-151 C. pen.;
7. Cauzele care înlătură răspunderea penală (art. 152-159 C. pen.);
8. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei (art. 160-164 C. pen.);
9. Cauzele care înlătură consecințele condamnării (art. 165-171 C. pen.);
10. Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală (art. 172-187 C. pen.)

PARTEA SPECIALĂ:

1. Infacţiunile contra persoanei:
   - infracțiuni contra vieții (art. 188-192 C. pen.);
   - infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății (art. 193-198 C. pen.);
   - infracțiuni contra libertății persoanei (art. 205-208 C. pen.);
   - infracțiuni contra libertății și integrității sexuale (art. 218-223 C. pen.);
   - infracțiuni care aduc atingere domiciliului și vieții private (art. 224-227 C. pen.).
2. Infracţiunile contra patrimoniului
   - furtul (228-232 C. pen.);
   - tâlhăria și pirateria (art. 233-237 C. pen.);
   - infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii (art. 238-248 C. pen.);
   - fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice (art. 249-252 C. pen.);

- distrugerea și tulburarea de posesie (art. 253-256 C. pen.).

3. Infracțiunile contra înfăptuirii justiției (art. 266-288 C. pen.);
4. Infracţiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul (art. 289-309 C. pen.)
5. Infracţiunile de fals (art. 310-328 C. pen.);
6. Infracțiuni care aduc aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială (art. 367, art. 371 și art. 375-379 C. pen.)
7. Infracţiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000;
8. Infracţiunile prevăzute în Legea nr. 143/2000;
9. Spălarea banilor (art. 29 din Legea nr. 656/2002);
10. Infracţiunile prevăzute în Legea nr. 241/2005.

BIBLIOGRAFIE:

Doctrină
Tratate, cursuri, manuale, monografii, articole de specialitate care abordează temele respective.

Acte normative
Se vor studia actele normative în vigoare, care au legătură cu tematica.

Jurisprudenţă
Deciziile publicate în culegeri de decizii, în reviste de specialitate ori pe website-ul www.scj.ro sau, www.jurindex.ro sau în alte baze de date.

DREPT PROCESUAL PENAL.

1. Acţiunile în procesul penal
a) Acţiunea penală;
b) Acţiunea civilă.
2. Participanţii în procesul penal
a) Dispoziţii generale
b) Competenţa organelor judiciare
c) Subiecţii procesuali principali şi drepturile acestora
d) Inculpatul şi drepturile acestuia
e) Partea civilă şi drepturile acesteia
f) Partea responsabilă civilmente şi drepturile acesteia
g) Avocatul. Asistenţa juridică şi reprezentarea.
3. Probele, mijloacele de probă şi procedeele probatorii
a) Reguli generale
b) Audierea persoanelor
c) Identificarea persoanelor şi a obiectelor
d) Metode speciale de supraveghere sau cercetare
e) Conservarea datelor informatice

f) Percheziţia şi ridicarea de obiecte şi înscrisuri (Percheziţia domiciliară, Alte forme de percheziţie, Ridicarea de obiecte şi înscrisuri)
g) Expertiza şi constatarea
h) Cercetarea locului faptei şi reconstituirea
i) Fotografierea şi luarea amprentelor suspectului, inculpatului sau ale altor persoane
j) Mijloace materiale de probă
k) Înscrisurile
4. Măsurile preventive şi alte măsuri procesuale
a) Măsurile preventive
b) Aplicarea provizorie a măsurilor de siguranţă cu caracter medical
c) Măsurile asigurătorii, restituirea lucrurilor şi restabilirea situaţiei anterioare săvârşirii infracţiunii.
5. Acte procesuale şi procedurale comune
a) Citarea, comunicarea actelor procedurale şi mandatul de aducere
b) Termenele
c) Cheltuielile judiciare
d) Modificarea actelor procedurale, îndreptarea erorilor materiale şi înlăturarea unor omisiuni vădite
e) Nulităţile
f) Amenda judiciară
6. Urmărirea penală
a) Dispoziţii generale
b) Sesizarea organelor de urmărire penală
c) Conducerea şi supravegherea activităţii organelor de cercetare penală de către procuror
d) Efectuarea urmăririi penale (Desfăşurarea urmăririi penale, Suspendarea urmăririi penale, Clasarea şi renunţarea la urmărirea penală, Terminarea urmăririi penale, Dispoziţii privind efectuarea urmăririi penale de către procuror)
e) Rezolvarea cauzelor şi sesizarea instanţei
f) Reluarea urmăririi penale
g) Plângerea împotriva măsurilor şi actelor de urmărire penală
7. Camera preliminară
8. Judecata
a) Dispoziţii generale
b) Judecata în primă instanţă (Desfăşurarea judecării cauzelor, Deliberarea şi hotărârea instanţei)
c) Apelul
d) Căile extraordinare de atac (Contestaţia în anulare, Recursul în casaţie)
9. Proceduri speciale (Acordul de recunoaştere a vinovăţiei, Procedura privind tragerea la răspundere penală a persoanei juridice)
10. Executarea hotărârilor penale (Contestaţia la executare)

C. Modul „*Drept european*"

Modalităţile în care vor discutate temele: prezentarea unor cazuri practice, care vor dezvolta probleme ridicate de diferitele puncte din tematică. Cazurile prezentate nu pot epuiza tematica, dar vor constitui modele de rezolvare a lucrărilor profesionale de către cursanţi.
Lucrările profesionale vor fi cele care vor asigura parcurgea problemelor din tematică. În

acest scop, formatorii care asigură activitatea tutorială vor indica cursanţilor temele de lucru: câte 5 lucrări profesionale din cadrul tematicii pentru fiecare disciplină. Lucrările profesionale vor urmări redactarea unor acte specifice activităţii de avocat, redactarea unor cereri specifice problemelor din tematică, opinii juridice, analizarea unor cazuri practice.

Modulul va cuprinde 30 de ore de activităţi tutoriale, pe durata a cel mult 7 zile.

Teme de pregătire:

DREPTUL EUROPEAN AL DREPTURILOR OMULUI

1). Accesul la justiţie în procesul civil în jurisprudenţa Curţii: teoria generală şi exemple de situaţii analizate

- Teoria generală a dreptului de acces la instanţă;
- Taxele de timbru şi alte restrângeri financiare ca aspect al accesului la justiţie;
- Prescripţia ca aspect al accesului la justiţie;
- Autoritatea de lucru judecat ca aspect al accesului la justiţie;
- Calitatea procesuală şi interesul ca aspecte ale accesului la justiţie;
- Căile extraordinare de atac ca aspect al accesului la justiţie;
- Inadmisibilitatea şi lipsa deplinei competenţe a instanţei ca aspect al accesului la justiţie;
- Accesul la instanţele superioare în căi de atac ca aspect al accesului la justiţie;
- Asistenţa judiciară ca aspect al accesului la justiţie;
- Citarea şi comunicarea actelor de procedura în jurisprudenţa CEDO pe articolul 6.

2). Garanţii ale procesului civil echitabil în jurisprudenţa CEDO:

- Divergenţa de jurisprudenţă şi articolul 6 al Convenţiei: există un drept la jurisprudenţă unitară?
- Egalitatea armelor, principiu esenţial al procesului echitabil;
- Contradictorialitatea, principiu esenţial al procesului echitabil;
- Aplicarea retroactivă a unei legi noi în cursul unui proces civil deja început;
- Durata rezonabilă a procesului: calculul duratei şi exemple;
- Durata rezonabilă a procesului: factori avuţi în vedere de Curte;
- Remedii pentru durata excesivă a procesului;
- Motivarea hotărârilor judecătoreşti;
- Oralitatea şi publicitatea şedinţei de judecată şi a hotărârii în procesul civil;
- Executarea hotărârilor judecătoreşti pronunţate împotriva statului – aspect fundamental al unui proces echitabil.

3). Articolul 1 al Protocolului nr. 1: noţiunea de bun în sensul Convenţiei şi ingerinţe în dreptul la bun:

- Noţiunea de „interes patrimonial”. Exemple şi forme juridice în jurisprudenţă privind art. 1 al Protocolului nr. 1;
- Noţiunea de „bun actual”;
- Noţiunea de „speranţă legitimă”;
- Noţiunea de „ingerinţă” în cazul articolului 1 al Protocolului nr. 1 şi exemple;
- Tipurile ingerinţei în dreptul la respectarea bunurilor;

- Privarea de proprietate: definiţie, exemple şi specificitate în aprecierea proporţionalităţii;
- Reglementarea folosinţei bunurilor: definire şi exemple;
- Regula generală privind protecţia bunurilor: exemple de aplicare în jurisprudenţa Curţii;
- Situaţii în care reclamantul beneficiază de protecţia articolului 1 al Protocolului nr. 1 deşi nu are un drept subiectiv în sistemul intern al statului membru;
- Obligaţiile pozitive ale statului în baza articolului 1 al Protocolului nr. 1.

4). Articolul 1 al Protocolului nr. 1 – condiţiile ingerinţei: să fie prevăzută de lege, să urmărească un scop legitim, să fie proporţională

- Noţiunea de „lege";
- Statutul jurisprudenţei instanţelor naţionale şi importanţa acesteia în cadrul noţiunii de „lege";
- Calităţile legii: accesibilitate şi previzibilitate;
- Divergenţele de jurisprudenţă – articolul 1 al Protocolului nr. 1 şi articolul 6 al Convenţiei;
- Scopul legitim al ingerinţei în cazul articolului 1 al Protocolului nr. 1: definire şi exemple;
- Proporţionalitatea ingerinţei în cazul articolului 1 al Protocolului nr. 1: factori de apreciere.

5). Articolul 1 al Protocolului nr. 1: mari tipuri de cauze împotriva României

- Competenţa *ratione temporis* a Curţii în contextul caselor naţionalizate;
- Situaţii în jurisprudenţa Curţii privind casele naţionalizate împotriva României din perspectiva existenţei „bunului" în patrimoniul reclamantului;
- Dreptul la despăgubiri pentru privare de proprietate;
- Cauzele de tip *Brumărescu împotriva României*;
- Cauzele de tip *Străin/Păduraru împotriva României*;
- *Viasu împotriva României şi Maria Atanasiu c. României*: analiză şi consecinţe;
- *Faimblat împotriva României*: analiză şi consecinţe;
- Neexecutarea hotărârilor judecătoreşti în problematica Legii nr. 18/1991 în jurisprudenţa Curţii împotriva României;
- Închirierea caselor naţionalizate: cauze la Curte şi consecinţe;
- Chiriaşii în casele naţionalizate – analiză a jurisprudenţei Curţii împotriva altor state;

6). Libertatea de exprimare în jurisprudenţa CEDO

- Aprecierea proporţionalităţii ingerinţei în libertatea de exprimare;
- Limitele criticii admisibile în cazul libertăţii de exprimare;
- Titularul discursului şi limitele libertăţii de exprimare;
- Ingerinţe în libertatea de exprimare: exemple şi rezumate de cauze;
- Factori în aprecierea necesităţii unei ingerinţe în libertatea de exprimare;
- Fapte şi judecăţi de valoare în libertatea de exprimare;
- Circumstanţele cauzei, natura şi impactul discursului în aprecierea necesităţii ingerinţei în libertatea de exprimare;
- Critica oamenilor politici în lumina jurisprudenţei CEDO;
- Dreptul avocaţilor la libertatea de exprimare în faţa instanţelor;

- Presa şi libertatea de exprimare.

7). Privarea de libertate în jurisprudenţa CEDO

- Privare de libertate – definire şi exemple;
- Legalitatea privării de libertate;
- *Pantea c. României*: context, rezumat şi consecinţe;
- În ce condiţii permite articolul 5 paragraf 1 litera b), respectiv litera a), privarea de libertate a unei persoane?
- În ce condiţii permite articolul 5 litera c) privarea de libertate?
- Dreptul de a fi informat despre motivele arestării – art. 5 alin. 2;
- Dreptul de a fi adus „de îndată" în faţa unui magistrat – art. 5 alin. 3;
- Durata arestării preventive: mod de apreciere;
- Dreptul la o cale de recurs în cazul măsurilor privative de libertate – articolul 5 alin. 4; garanţiile căii de atac (acces, instanţă, garanţii de procedură);
- Dreptul la despăgubiri în cazul privării de libertate – art. 5 alin. 5;

8). Procesul penal în jurisprudenţa CEDO - garanţiile generale

- Aplicabilitatea articolului 6 pe latura penală;
- Egalitatea armelor în procesul penal;
- Contradictorialitatea în procesul penal;
- Prezenţa personală a inculpatului în instanţă în procesul penal;
- Publicitatea şedinţei de judecată în procesul penal;
- Probele în procesul penal; probe ilegale, probe ce încalcă articolul 8 din Convenţie, probe ce încalcă articolul 3 din Convenţie;
- Instanţa „instituită de lege";
- Instanţa independentă;
- Instanţa imparţială;
- Audierea inculpatului în apel şi recurs: Constantinescu şi altele.

9). Procesul penal în jurisprudenţa CEDO - garanţiile speciale

- Schimbarea încadrării juridice şi art. 6 alin. 3 lit. a) şi b);
- Prezumţia de nevinovăţie în sensul articolului 6 paragraf 2 din Convenţie;
- Dreptul de a nu te autoincrimina;
- Judecarea în lipsă în procesul penal;
- Agenţi provocatori;
- Martori anonimi;
- Dreptul la apărare în jurisprudenţa CEDO: apărarea de către un avocat;
- Dreptul la un interpret;
- Dreptul de a fi informat de „acuzaţie";
- Dreptul de a i se acorda timpul şi facilităţile necesare;
- Dreptul de a pune întrebări martorilor.

DREPTUL UNIUNII EUROPENE.

1. Particularităţi ale identificării, de către avocaţi, a tratatelor şi a actelor juridice ale UE, ca izvoare ale dreptului UE:

- Tratatul privind Uniunea Europeană; Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene; Tratatul de aderare a României la UE (tratat modificator);
- Acordurile internaţionale la care Uniunea Europeană este parte;
- regulamentul; directiva; decizia; recomandarea şi avizul; regimul juridic al deciziei - cadru înainte şi după Tratatul de la Lisabona.

2. Aplicarea normelor juridice ale UE în ordinea juridică internă a statelor membre. Rolul avocatului român în aplicarea legislaţiei UE:

- identificarea actelor juridice ale UE cu aplicabilitate directă şi imediată;
- interpretarea actelor juridice ale UE cu aplicabilitate directă şi imediată;
- identificarea şi interpretarea jurisprudenţei Curţii de Justiţie a UE – izvor de drept;
- jurisprudenţă relevantă: *Costa/ENEL*, 6/64; *San Michele*, 9/65; *Kreil*, C-285/98; *Van Gend en Loos*, 26/62; *Marshall*, 152/84; *Marleasing*, C-106/89; *Simmenthal*, 106/77; *Factortame*, 213/89; *Francovich şi Bonifaci*, C-6/90 şi C-9/90; *Brasserie du Pêcheur*, C-46/93; *Factortame III*, C-48/93.

3. Cunoaşterea şi aplicarea de către avocaţi a principiilor ordinii juridice ale UE:

- principiul atribuirii de competenţe;
- principiul subsidiarităţii;
- principiul proporţionalităţii;
- principiul cooperării cu bună credinţă;
- principiul nediscriminării sau principiul egalităţii de tratament;
- jurisprudenţă relevantă: *Heylens*, C-222/86; *Köster*, 25/70; *Mulder*, C-120/86.

4. **Curtea de Justiţie a Uniunii Europene:**

- delimitări conceptuale (Curtea de Justiţie; Tribunalul; Tribunalul Funcţiei Publice);
- componenţă; organizare; funcţionare; competenţă.

5. **Procedura în faţa instanţei de la Luxemburg:**

- procedura ordinară;
- excepţii de la normala desfăşurare a procedurii ordinare;
- proceduri speciale.

6. **Acţiunile introduse în faţa Curţii de Justiţie:**

- acţiunea în anulare;
- acţiunea în carenţă;
- acţiunea în interpretare; întrebări preliminare adresate de către instanţele din România: *Jipa*, C-33/07; *Tatu*, C-402/09; *Bejan,* C-102/10; *Obreja*, C-136/10; *Nisipeanu*, C-263/10; *Circul Globus Bucureşti*, C-283/10; *Agafiţei şi alţii*, C-310/10; *Anghel*, C-441/10; *SC Volksbank România,* C-47/11; *Corpul Naţional al Poliţiştilor*, C-434/11; *Asociaţia ACCEPT*, C-81/12;
- jurisprudenţă: *Plaumann*, 25/62; *Codorniu*, C-309/89; *Extramet*, C-358/89; *Unión de Pequeños Agricultores*, C-50/00 P; *Jégo-Quéré*, T-177/01 şi C-263/02; *Jipa*, C-33/2007 – prima cerere preliminară introdusă de o instanţă din România la CJCE (CJ, în prezent); *Dorsch Consult*, C-54/96 (1); *Firma Foto-Frost*, 314/85; *CILFIT*, C-283/81.

7. **Procedura pentru neîndeplinirea obligaţiilor asumate de către statele membre prin tratatele institutive şi cele modificatoare (procedura de infringement):**

- jurisprudenţă: *Franţa/Marea Britanie* 141/78; *Comisia/Irlanda,* 248/81; *Comisia/Grecia,* C-387/97;

- proceduri declanşate împotriva statului român.

8. **Implicarea avocaţilor în soluţionarea litigiilor privind libera circulaţie a mărfurilor în spaţiul UE – jurisprudenţă relevantă:**

- mărfurile care beneficiază de libera circulaţie;
- interzicerea taxelor vamale şi a taxelor cu efect echivalent taxelor vamale;
- interzicerea restricţiilor cantitative şi a măsurilor cu efect echivalent restricţiilor cantitative;
- excepţiile de la principiul liberei circulaţii a mărfurilor;
- jurisprudenţă: *Cassis de Dijon,* 120/78; *Comisia/Danemarca,* C-47/88; *Fazenda Pública et Ministério Público/Américo João Nunes Tadeu,* C-345/93; *Comisia/Grecia,* C-375/95.

9. **Implicarea avocaţilor în soluţionarea litigiilor privind libera circulaţie a persoanelor şi a serviciilor – jurisprudenţă relevantă:**

- beneficiarii liberei circulaţii a persoanelor şi a serviciilor; libera circulaţie a liber-profesioniştilor;
- avocatul european:
  - calitatea serviciilor şi competenţa;
  - probleme financiare (nivelul onorariilor; asistenţa gratuită; Pactele de Quota litis – onorarii posibile şi acţiuni speculative; împărţirea onorariilor, plata altor persoane decât avocaţi şi cum se pot face plăţi pentru obţinerea de cazuri; protecţia fondurilor clienţilor);
  - relaţiile şi comunicarea dintre avocaţi.
- excepţiile de la aplicarea principiului liberei circulaţii a persoanelor şi a serviciilor;
- dispoziţiile Tratatului de aderare a României la UE în materia liberei circulaţii a persoanelor şi a serviciilor;
- jurisprudenţă: *Lawrie Blum*, 66/85; *Royer*, 48/75; *Rutili*, 36/75.

10. Implicarea avocaţilor în soluţionarea litigiilor privind libera circulaţie a capitalurilor şi a plăţilor – jurisprudenţă relevantă:

- sediul materiei;
- excepţii de la aplicarea principiului liberei circulaţii a capitalurilor şi a plăţilor;
- dispoziţiile Tratatului de aderare a României la UE în materia liberei circulaţii a capitalurilor şi plăţilor.

11. Aspecte jurisprudenţiale specifice dreptului concurenţial al UE:

- interzicerea înţelegerilor monopoliste între întreprinderi;
- abuzul de poziţie dominantă;
- formele de control al comportamentelor întreprinderilor;
- operaţiunile de concentrare între întreprinderi.
- statutul întreprinderilor publice;
- regimul ajutoarelor acordate de statele membre;
- monopolurile de stat având caracter comercial.

12. Protecţia juridică a mărcii comunitare:

- aspecte generale;
- jurisprudenţă.

BIBLIOGRAFIE

Doctrină:

1. Craig, Paul; de Búrca, Gráinne, *„Dreptul Uniunii Europene. Comentarii, jurisprudenţă şi doctrină",* ediţia a IV-a, Editura Hamangiu, Bucureşti, 2009;
2. Dumitraşcu, Mihaela-Augustina, *„Dreptul Uniunii Europene şi specificitatea acestuia",* Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2012;
3. Favret, Jean-Marc, *„Droit communautaire du marché intérieur*", 6e édition, Gualino Éditeur, Paris, 2009;
4. Ferréol, Gilles, *„Dicţionarul Uniunii Europene*", Ed. Polirom, Iaşi, 2001;
5. Fuerea, Augustin, *„Dreptul comunitar al afacerilor",* ediţia a II-a, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2006;
6. Fuerea, Augustin, *„Manualul Uniunii Europene*", ediţia a V-a, revăzută şi adăugită după Tratatul de la Lisabona (2007/2009), Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2011;
7. Gavalda, Cristian; Parleani, Gilbert. *„Droit des affaires de l`Union Européenne*", 6e édition, Litec, 2010;
8. Jacqué, Jean Paul, *„Droit institutionnel de l'Union Européenne*", 4e édition, Dalloz, 2006 ;
9. Ligneul, Nicolas; **Tambou, Olivia**, „Droit européen du marché", Ellipses, Paris, 2006;
Popescu, R.M.; Dumitraşcu, A.M.; Fuerea; A., *„Drept comunitar european. Caiet de seminar*", ediţia a IV-a, Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2009;
10. Popescu, Roxana-Mariana, *„Introducere în dreptul Uniunii Europene",* Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2011;
11. Rideau, Joël, *„Droit institutionnel de l'Union et des Communautés européennes*", 5e édition, L.G.D.J. Paris, 2006.

Culegeri:

1. **Deleanu, Sergiu**; **Fabian, G.**; **Costaş, C.F.**; **Ioniţă, B.**, *„Curtea de Justiţie Europeană. Hotărâri comentate*", Editura Wolters Kluwer, Bucureşti, 2007.
2. Fuerea, Augustin (coordonare şi prefaţare ediţie), *„Tratatele fundamentale ale Uniunii Europene",* Editura C.H.Beck, Bucureşti, 2013;

Legislaţie:

1. Constituţia României, republicată;
2. Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană (ratificat prin Legea nr.157/2005);
3. Tratatul de la Lisabona (2007/2009);
4. Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene (versiunea consolidată, publicată în Jurnalul Oficial C 326 din 26 octombrie 2012);
5. Tratatul privind Uniunea Europeană (versiunea consolidată, publicată în Jurnalul Oficial C 326 din 26 octombrie 2012).

Site-uri:

- www.curia.europa.eu – Curtea de Justiţie a Uniunii Europene; jurisprudenţă istorică;
- http://www.cvce.eu/ – European Navigatore;
- www.ier.ro – Institutul European din România;
- http://beatrice.andresan.ro/p/ag.html

DREPTUL EUROPEAN AL MUNCII[1].

1. **POLITICILE UNIUNII EUROPENE DE OCUPARE A FORŢEI DE MUNCĂ ŞI DE FORMARE PROFESIONALĂ**
    - Factorii care determină elaborarea de politici de ocupare a forţei de muncă
    - Coordonarea politicilor de ocupare a forţei de muncă în UE
    - Accesul pe piaţa muncii
        a. Instrumente ale politicii UE pentru ocuparea forţei de muncă
        b. Cadrul european de referinţă pentru asigurarea calităţii în educaţie şi formare profesională
        c. Sistemul de recunoaştere a calificărilor profesionale
        d. Directiva 98/5/CE a parlamentului European şi a consiliului din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării cu caracter permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obţinut calificarea

2. **PROTECŢIA LUCRĂTORILOR LA LOCUL DE MUNCĂ**
    - Securitatea şi sănătatea lucrătorilor la locul de muncă
    - Protecţia tinerilor la locul de muncă
    - Protecţia lucrătoarelor gravide la locul de muncă
    - Concediul pentru creșterea copilului
    - Protecţia salariaţilor în cazul transferului de întreprindere
    - Protecţia lucrătorilor salariaţi în cazul insolvenţei angajatorului

3. **RELAŢIILE COLECTIVE DE MUNCĂ**
    - Informarea, consultarea şi participarea lucrătorilor la luarea deciziilor
    - Concedierea colectivă

D. Modulul IV – „*Modulul recapitulativ*"

Acest modul va cuprinde o ultimă întâlnire a cursanţilor cu formatorii însărcinaţi cu activitatea tutorială înainte de începerea sesiunii de examen.
Activitatea tutorială din acest modul este destinată întrebărilor pe care le au cursanţii, eventualelor noutăţi apărute în cadrul legislativ relevant pentru disciplinele din tematică etc.

Modulul IV cuprinde un număr de 28 de ore (câte 4 pentru fiecare disciplină) pe durata a cel mult 7 zile.

PRECIZĂRI
cu privire la anul de pregătire profesională 2014:

- stagiarii aflaţi în anul I de stagiu vor începe modulele aferente anului I în luna mai 2014;

[1]Această disciplină poate fi substituită în cadrul centrelor teritoriale de o altă disciplină cu profil european, potrivit opţiunii conducerii centrului şi competenţelor formatorilor.

- activitatea de pregătire în cadrul INPPA se desfăşoară *în aceeaşi perioadă indiferent de Centrul teritorial INPPA la care avocatul stagiar este înscris.*
- modulul recapitulativ va preceda susţinerea Examenului de absolvire, în cadrul căruia Caietul de lucrări profesionale va fi evaluat distinct.